שִׂיחוֹת־חִנּוּךְ

גיליון ח״י

שִׂיחוֹת נִפְלָאוֹת, הַדְּרָכוֹת יְשָׁרוֹת, בְּעִנְיְנֵי חִנּוּךְ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר מִדַּבְּרוֹת,
נִשְׁמְעוּ מִפִּי־קָדֵשׁ מוֹרֵנוּ הָרַהַ״ץ רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶר שְׁלִיטָ״א

שִׂיחָה לִמְחַנְּכִים יוֹם א׳ פָּרָשַׁת אַחֲרֵי מוֹת – קְדוֹשִׁים תשפ״ו

–לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים וּלְהַזְהִירָם–

לְהַחֲיוֹת אֶת הַיְלָדִים!

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְעוֹד שָׁבוּעַ בְּחִנּוּךְ יְלָדֵנוּ הַיְקָרִים; מְלַמְּדִים יְקָרִים, אַשְׁרֵיכֶם שֶׁיֵּשׁ לָכֶם אֶת הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת! אֲנִי מְאֹד מוֹדֶה לָכֶם עַל שֶׁעֲשִׂיתֶם פְּעִילוּיוֹת נִפְלָאוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר בְּיוֹם חֲמִישִׁי, וְהִשְׁלַמְתֶּם אֶת ה׳שׁוּק פּוּרִים׳ שֶׁהָיָה חָסֵר לַיְלָדִים. עֲשִׂיתֶם דָּבָר נִפְלָא מְאֹד, וְהַתַּלְמִידִים קִבְּלוּ מִזֶּה חִזּוּק גָּדוֹל! וְאָכֵן זוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת כָּל הַמַּטָּרָה שֶׁלָּכֶם - תָּמִיד לִדְאֹג אֵיךְ ״לְהַחֲיוֹת אֶת הַיְלָדִים״!

רַבִּי נָתָן אוֹמֵר, שֶׁבְּחִנּוּךְ יְלָדִים צְרִיכִים לִזְכֹּר אֶת הַכְּתוּב אֵצֶל הַמְיַלְדוֹת (שְׁמוֹת א, יז) ״וַתְּחַיֶּיךָ אֶת הַיְלָדִים״ - לְהַכְנִיס חִיּוּת וְשִׂמְחָה בַּתַּלְמִידִים, עִם סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת! וַאֲפִלּוּ אִם לִפְעָמִים צְרִיכִים לְהוֹכִיחַ, אֲבָל גַּם זֶה יִהְיֶה בְּאֹפֶן שֶׁל ״תּוֹכָחָה שֶׁל אַהֲבָה״ - הַתּוֹכָחָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ [כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח], שֶׁהַתּוֹכָחָה תִּהְיֶה יַחַד עִם אַהֲבָה - עִם לְטִיפָה וְכַדּוֹמֶה, וְכָךְ הַיֶּלֶד יוֹדֵעַ שֶׁאָמְנָם הוּא עָשָׂה מַשֶּׁהוּ, אֲבָל לֹא מְזַלְזְלִים בּוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא מְחַזְּקִים אוֹתוֹ! וַעֲלֵיכֶם לְהִתְחַדֵּשׁ בָּזֶה תָּמִיד!

בְּיַחַד!

פָּרָשִׁיּוֹת אַחֲרֵי מוֹת - קְדוֹשִׁים, אֵלּוּ פָּרָשִׁיּוֹת מְאֹד יְסוֹדִיּוֹת בַּחַיִּים; עַל פָּרָשַׁת קְדוֹשִׁים כּוֹתֵב רַשִׁ״י הַקָּדוֹשׁ: ׳רַב גּוּפֵי תּוֹרָה תְּלוּיִין בָּהּ׳; וּבָהֶן מִצְוַת ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״ - אַהֲבָה וְאַחְדוּת; וְזֶה צָרִיךְ לְהַתְחִיל בֵּין הַמְלַמְּדִים בְּעַצְמָם, שֶׁתְּהֵא אַהֲבָה וְאַחְדוּת בֵּין כָּל הַצָּוֹת, וְאִם יֵשׁ מַשֶּׁהוּ שֶׁצְּרִיכִים לְדַבֵּר עָלָיו - יוֹשְׁבִים בְּיַחַד עִם הַמְנַהֵל הַיָּקָר וּמְדַבְּרִים מִזֶּה, וְדָנִים יַחְדָּיו אֵיךְ יְכוֹלִים לְהִתְחַזֵּק...

כָּל זֶה הוּא חֵלֶק מִמִּצְוַת ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״, שֶׁעָלֶיהָ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: **״זֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה״! אִם אָדָם רוֹצֶה לְחַנֵּךְ, לְלַמֵּד תּוֹרָה, וּלְהָפִיץ תּוֹרָה, זֶה מֻכְרָח לְלֶכֶת עִם ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״ - עִם אַהֲבָה וְאַחְדוּת, שֶׁזֶּה יְסוֹד גָּדוֹל!**

קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר

וְדָבָר מְאֹד יְסוֹדִי - וַאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים מִזֶּה - הוּא ׳קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר׳; שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר הָיָה לָנוּ אֶת פָּרָשַׁת תַּזְרִיעַ מְצוֹרָע, וְדִבַּרְנוּ הַרְבֵּה מִזֶּה, שֶׁכָּל טָמְאַת הַמְצֹרָע נוֹבַעַת מִזֶּה שֶׁלֹּא שָׁמַר עַל קְדֻשַּׁת דִּבּוּרוֹ, וּקְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר הִיא הַשּׁוֹמֶרֶת אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי נֶגַע, חַס וְשָׁלוֹם, וּצְרִיכִים לְדַבֵּר מִזֶּה תָּמִיד - ״קְדֻשַּׁת הַפֶּה״, אֵיךְ צְרִיכִים לִשְׁמֹר מִנִּבּוּל פֶּה, חַס וְשָׁלוֹם!

יַצְבִּיעַ וַיַּרְאֶה!

בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל יֵשׁ אוֹת שְׁלֵמָה עַל ׳נִבּוּל פֶּה׳, וּמוּבָאִים שָׁם דְּבָרִים חֲמוּרִים מְאֹד בָּעִנְיָן הַזֶּה; **וּדְעוּ שֶׁמּוֹהֲרָא״שׁ בְּקֹשׁ שֶׁיִּתְלוּ בְּתוֹךְ הַכִּתּוֹת אֶת הַסְּעִיפִים שֶׁמְּעוֹרְרִים עַל נִבּוּל פֶּה, וּמִפַּעַם לְפַעַם הַמְחַנֵּךְ הוּא יַצְבִּיעַ וַיַּרְאֶה לַיְלָדִים: ׳תִּרְאוּ מַה רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר עַל נִבּוּל פֶּה - אֵילּוּ דְּבָרִים חֲמוּרִים!׳...**

רַבֵּנוּ מַתְחִיל שָׁם אֶת הַסִּימָן וְאוֹמֵר שֶׁמִּי שֶׁמְּדַבֵּר נִבּוּל פֶּה סִימָן שֶׁהוּא הַלֵּב שֶׁלּוֹ מְנֻוָּל, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר... וְרַבֵּנוּ מַמְשִׁיךְ לוֹמַר שָׁם, שֶׁבַּעֲוֹן נִבּוּל פֶּה צָרוֹת וּגְזֵרוֹת מִתְחַדְּשׁוֹת בָּעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְעוֹד הַרְבֵּה דְּבָרִים מְאֹד מְאֹד חֲמוּרִים... **וְאִם תּוֹלִים אֶת זֶה עַל הַקִּיר, וְהַמְלַמֵּד אוֹמֵר ׳יְלָדִים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים עַכְשָׁו לִקְרֹא אֶת מַה שֶּׁכָּתוּב פֹּה׳, זֶה לְבַד יְעוֹרֵר אֶת הַתַּלְמִידִים מְאֹד...**

וְאִם מְלַמֵּד שׁוֹמֵעַ שֶׁאֵיזֶה יֶלֶד חָרַג מִן הַמְקֻבָּל וְהוֹצִיא מִפִּיו נִבּוּל פֶּה - יִקְרָא אוֹתוֹ אֶל הַצַּד: ״יֶלֶד, צַדִּיק לֹא מְדַבְּרִים כָּכָה! זֶה לֹא מְקֻבָּל!׳...

וְכָאמוּר - שֶׁיִּהְיֶה בְּתוֹכָהּ שֶׁל אַהֲבָה, אֲבָל שֶׁיֵּדַע זֹאת הֵיטֵב!

מַהוּ הַלִּמּוּד?

בְּפָרָשַׁת 'אַחֲרֵי מוֹת', מוּבָא כָּל סֵדֶר יוֹם־הַכִּפּוּרִים, שֶׁהוּא עִנְיָן שֶׁל כַּפָּרַת עֲוֹנוֹת; חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים שֶׁבְּיוֹם־כִּפּוּרִים זוֹכִים לִמְחִילָה וּסְלִיחָה בַּעֲבֵרוֹת שֶׁל 'בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם' - אִם עָשָׂה חֵס וְשָׁלוֹם אֵיזוֹ עֲבֵרָה נִמְחָל לוֹ, אֲבָל בַּעֲבֵרוֹת שֶׁל 'בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ' - אִם אָדָם לֹא מְפַיֵּס אֶת חֲשֵׁנִי וְלֹא מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ מְחִילָה, יוֹם־כִּפּוּרִים לֹא מוֹחֵל עַד שֶׁיֵּרָצֶה אֶת חֲבֵרוֹ.

וְהִנֵּה, אֵיךְ קָשׁוּר אֵלֵינוּ עַכְשָׁו עִנְיָן שֶׁל יוֹם־הַכִּפּוּרִים? הָעִנְיָן בְּפַשְׁטוּת, כִּי בְּפָרָשַׁת שְׁמִינִי הָיָה מְדֻבָּר מִפְּטִירַת נָדָב וַאֲבִיהוּא שֶׁנִּכְנְסוּ לַהֵיכָל לְלֹא שֶׁנִּצְטַוּוּ, וְעַכְשָׁו הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹמֵר לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְכָל הַכֹּהֲנִים, שֶׁאָסוּר לְהִכָּנֵס בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, רַק בְּיוֹם־כִּפּוּרִים בַּזְּמַן הַמְיֻחָד לְכָךְ וְכוּ'.

מַהוּ הַלִּמּוּד הַיּוֹצֵא מִזֶּה, וּמַה הַקֶּשֶׁר לְפָרָשָׁה הַסְּמוּכָה - פָּרָשַׁת קְדוֹשִׁים? **הַמִּדּוֹת בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ!**

מָרָן? נָמֵר!

וְיֶשְׁנָהּ מִדָּה אַחַת שֶׁהִיא מְאֹד מְאֹד מְדֻגֶּשֶׁת כָּאן, וְהִיא מִדַּת הָעַזּוּת; דְּהִנֵּה בַּקָּרְבָּנוֹת שֶׁל יוֹם־הַכִּפּוּרִים הָיוּ שְׁנֵי שְׂעִירֵי עִזִּים, וְעַלֵיהֶם עָשׂוּ גּוֹרָל - "**גּוֹרָל אֶחָד לַה' וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל**"; מַסְבִּיר רַבִּי רַבִּי נָתָן, שֶׁהָעִנְיָן הַזֶּה סוֹבֵב עַל מִדַּת הָעַזּוּת, וְכַמְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב), שֶׁמִּצַּד אֶחָד מִדַּת הָעַזּוּת הִיא מִדָּה יְקָרָה מְאֹד שֶׁבִּלְעָדֶיהָ אִי־אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה! הַמִּשְׁנָה אוֹמֶרֶת: 'הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר' - צְרִיכִים לִהְיוֹת "עַז" כְּמוֹ נָמֵר! **בִּלְמוּד הַתּוֹרָה וּבִתְפִלָּה צְרִיכִים לְהִזְדָּרֵז עִם "עַזּוּת דִּקְדֻשָּׁה"!**

וְיֵשׁ רֶמֶז בְּמִלַּת 'נָמֵר' שֶׁהִיא אוֹתִיּוֹת 'מָרָן', לְלַמֵּד לְךָ: אַתָּה רוֹצֶה לִהְיוֹת צַדִּיק גָּדוֹל עַד שֶׁתִּקָּרֵא 'מָרָן'? תִּהְיֶה עַז כַּ'נָּמֵר'! תַּכְנִיס אֶת הַכֹּחַ שֶׁלְּךָ בְּתוֹךְ לִמּוּד הַתּוֹרָה וּבְתוֹךְ תְּפִלָּה!

יְלָדִים הֵם כְּמוֹ עִזִּים

מוּבָא בַּמִּדְרָשׁ, שֶׁיְּלָדִים נִמְשָׁלִים לְעִזִּים - שֶׁהֵם קוֹפְצִים וּמְשֻׁתּוֹלְלִים... **וּמַה עוֹשִׂים? וְכִי הָעֵצָה הִיא לִקְשֹׁר אֶת הַיֶּלֶד? זֶה לֹא יַחֲזִיק מַעֲמָד... אֲבָל מַה עוֹשִׂים? מְלַמְּדִים אוֹתוֹ אֵיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָעַזּוּת בִּקְדֻשָּׁה! וְאִם הוּא זוֹכֶה יָכוֹל לְהַגִּיעַ לַמַּדְרֵגוֹת הֲכִי גְּבוֹהוֹת...**

מְאֹד מְאֹד גָּרוּעַ

וּמִצַּד שֵׁנִי, כָּתוּב בַּמִּשְׁנָה: 'עַז פָּנִים לְגֵיהִנֹּם'; רַחֲמָנָא לִצְלָן... **אֵין מִדָּה יוֹתֵר גְּרוּעָה מֵעַזּוּת פָּנִים שֶׁל סִטְרָא אָחֳרָא חַס וְשָׁלוֹם! זֶה מְאֹד מְאֹד גָּרוּעַ!**

שִׁקּוּל דַּק

וְהִנֵּה בְּיוֹם־כִּפּוּרִים עוֹשִׂים אֶת הַגּוֹרָל בֵּין שְׁנֵיהֶם, וְרַבִּי נָתָן מַסְבִּיר שֶׁזֶּה שִׁקּוּל דַּק, כִּי אִם יֵשׁ 'עַזּוּת' - אֵיךְ יִזְכֶּה הָאָדָם לִהְיוֹת רַק עַז בְּקְדֻשָּׁה?... הֲלֹא כְּשֶׁזֶּה מַגִּיעַ 'בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ' זֶה כְּבָר עִנְיָן אַחֵר, וּצְרִיכִים לְהִזָּהֵר מֵעַזּוּת שֶׁל סִטְרָא־אָחֳרָא! וְעַל זֶה עוֹשִׂים גּוֹרָל, שֶׁמְּבַקְּשִׁים מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁיִּהְיֶה "גּוֹרָל אֶחָד לַה'" - שֶׁנִּזְכֶּה לְעַזּוּת דִּקְדֻשָּׁה!'...

שְׁנֵי שְׂעִירִים!

וְאֵלּוּ הֵם שְׁנֵי שְׂעִירֵי הָעִזִּים, שֶׁהֵם הָיוּ שָׁוִים בְּקוֹמָתָם, בְּמַרְאֶם וּבְשׁוּי כַּסְפָּם, הֵם הָיוּ מַמָּשׁ כְּמוֹ תְּאוֹמִים, אֲבָל אֶחָד הוֹלֵךְ "לַה'", וְאֶחָד הוֹלֵךְ "לַעֲזָאזֵל", וּמַסְבִּיר רַבִּי נָתָן שֶׁזּוֹהִי "מִדַּת הָעַזּוּת", שֶׁמִּצַּד אֶחָד צְרִיכִים 'עַזּוּת דִּקְדֻשָּׁה' - לְהַכְנִיס בַּיְלָדִים הֲמוֹן הִתְעוֹרְרוּת לִלְמֹד עִם חֵשֶׁק וְהִתְלַהֲבוּת גְּדוֹלָה, אֲבָל כְּשֶׁזֶּה מַגִּיעַ לְ'בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ' צְרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד, **וּבִפְרָט בִּשְׁמִירַת הַדִּבּוּר** - לְהִזָּהֵר מְאֹד בְּתַכְלִית הַזְּהִירוּת מִנְּבוּל פֶּה, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר! **אִם אָדָם הוּא 'עַז פָּנִים' - הַשֵּׁם יִשְׁמֹר! זֶה הַדָּבָר הֲכִי גָּרוּעַ!**

לְהַזְהִיר אֶת הַיְלָדִים וּלְעוֹרְרָם

וּמַה עוֹשִׂים עִם הַשָּׂעִיר הַשֵּׁנִי? שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ לַעֲזָאזֵל, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהוּא לֹא הָיָה מַגִּיעַ לַחֲצִי הַר עַד שֶׁנַּעֲשָׂה אֲבָרִים אֲבָרִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן; וְאֶת זֶה **צְרִיכִים לְהַזְהִיר אֶת הַיְלָדִים - שֶׁאֵין מָקוֹם לְ'עַזּוּת' בְּשׁוּם בְּפָנִים וְאוֹפָן! לֹא בְּדִבּוּרִים וְלֹא בְּמַעֲשִׂים! צְרִיכִים דֶּרֶךְ־אֶרֶץ! כִּי הַסּוֹף שֶׁל עַזּוּת זֶה מַר מְאֹד, רַחֲמָנָא לִצְלָן...**

וּצְרִיכִים לְעוֹרֵר אֶת הַיְלָדִים לְעַזּוּת בִּקְדֻשָּׁה, שֶׁזֶּה אָכֵן הַטֶּבַע הִבְרִיא שֶׁל יְלָדִים - שֶׁהֵם מְלֵאִים בְּשִׂמְחָה וְשׁוֹבָבוּת, אֲבָל צְרִיכִים לָדַעַת אֵיךְ לְהַכְנִיס אֶת הַשּׁוֹבָבוּת בְּתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה (וּכְמוֹ שֶׁדִּבְּרוּ בִּימֵי הַשּׁוֹבְבֵי"ם) - שֶׁיִּהְיֶה עַזּוּת דִּקְדֻשָּׁה!

תִּתְאַסְּפוּ בְּיַחַד

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָכֶם הֲמוֹן הַצְלָחָה - **כָּל אֶחָד וְאֶחָד בַּכַּתָּה שֶׁלּוֹ, וְכֵן לְכֻלְּכֶם בְּיַחַד** - תִּתְאַסְּפוּ בְּיַחַד וְתַחְשְׁבוּ בְּיַחַד עִם הַמְנַהֵל וְעִם הַסְּגָן־מְנַהֵל אֵיךְ לְשַׁפֵּר עִנְיָנִים - אֵיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת הַתַּלְמִידִים!

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּכָל מִשִּׂימָתְכֶם, וּתְחַנְּכוּ אֶת הַיְלָדִים הָאֵלּוּ שֶׁהֵם יִהְיוּ הַחַיָּלִים שֶׁבְּקָרוֹב יִזְכּוּ לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ־צִדְקֵנוּ עִם הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

שִׂיחָה לְמְחַנְּכוֹת יוֹם א׳ פָּרָשַׁת אַחֲרֵי מוֹת – קְדוֹשִׁים תשפ״ו

– מַכְרָחִים שֶׁיִּהְיֶה ׳סֵדֶר׳! –

יִזְכְּרוּ אֶת זֶה כָּל הַחַיִּים

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זָכִינוּ לְהַתְחִיל זְמַן חָדָשׁ - ׳זְמַן קַיִץ׳, בְּהִתְחַדְּשׁוּת גְּדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה!

וְאַתֶּן צְרִיכוֹת לָדַעַת - מוֹרוֹת, גַּנָּנוֹת וּמְטַפְּלוֹת יְקָרוֹת - שֶׁזְּכִיתֶן לְמַתָּנָה גְּדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם, לִהְיוֹת מֵהַמְחַנְּכוֹת שֶׁל הַבָּנוֹת שֶׁלָּנוּ, וַעֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה זוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּבְסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת - לְקָרֵב אֶת כָּל הַתַּלְמִידוֹת, הֵן בְּכִתּוֹת בֵּית־הַסֵּפֶר, הֵן בַּגַּנִּים וְהֵן בַּמָּעוֹן - שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה עִם שִׂמְחָה, וְזֶה מַכְנִיס שִׂמְחָה בְּתוֹךְ הַנְּשָׁמוֹת הַיְקָרוֹת הָאֵלּוּ מִצְּעִירוּתָן, וְהֵם יִזְכְּרוּ אֶת זֶה כָּל הַחַיִּים - שֶׁהַחִנּוּךְ שֶׁקִּבְּלוּ הָיָה עִם אַהֲבָה וְשִׂמְחָה, שֶׁזֶּה מְלַוֶּה אֶת הָאָדָם בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו...

בְּבֵית־סֵפֶר יֵשׁ סֵדֶר!

מְחַנְּכוֹת יְקָרוֹת, עֲלֵיכֶן לָדַעַת שֶׁיֵּשׁ ״סֵדֶר״; צְרִיכִים סֵדֶר! שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר דִּבַּרְנוּ מִ״סִּדְרֵי טָהֳרָה״ - שֶׁיֵּשׁ עִנְיָן שֶׁל ׳סֵדֶר׳, וְגַם בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל ׳סֵדֶר׳ - כָּל הַסֵּדֶר שֶׁל יוֹם־הַכִּפּוּרִים, וְרַשִׁ״י אוֹמֵר, שֶׁכָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל יוֹם־כִּפּוּר צְרִיכוֹת לִהְיוֹת עִם ״סֵדֶר״, וְאָסוּר לְהַקְדִּים דָּבָר אֶחָד לִפְנֵי הַשֵּׁנִי.

בְּבֵית־סֵפֶר יֵשׁ ״סֵדֶר״! יֵשׁ ׳סֵדֶר׳ מָתַי צְרִיכִים לְהַגִּיעַ, יֵשׁ ׳סֵדֶר׳ לַהַפְסָקוֹת - מָתַי מַתְחִילָה הַפְּסָקָה וּמָתַי נִגְמֶרֶת הַפְּסָקָה! וְזוֹ לֹא הָאַחֲרָיוּת שֶׁל הַתַּלְמִידוֹת כִּי־אִם הָאַחֲרָיוּת שֶׁל הַמּוֹרוֹת! מַגִּיעִים בַּזְּמַן - כַּמּוּבָן, וְיֵשׁ אֶת הַזְּמַן שֶׁל הָאֹכֶל - יֵשׁ זְמַן מָתַי אוֹכְלִים, זֶה לֹא שֶׁכָּל תַּלְמִידָה יְכוֹלָה לֶאֱכֹל מָתַי שֶׁהִיא רוֹצָה... יֵשׁ ״סֵדֶר״! זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת מְסֻדָּר!

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם אֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד שֶׁתִּתְאַסְּפוּ כָּל הַצֶּוֶת יַחַד עִם הָרַבָּנִית תְּחִי׳, וְתִתְעוֹרְרוּ עַל הָעִנְיָן הַזֶּה - שֶׁיֵּשׁ סֵדֶר מְדֻיָּיק, כִּי **בְּלִי סֵדֶר לֹא יְכוֹלִים לְהִתְנַהֵל כָּרָאוּי!**

מַתְחִילִים לִפְנֵי וְגוֹמְרִים אַחֲרֵי

וְהִנֵּה אָכֵן עָשִׂיתֶן קִדּוּשׁ הַשֵּׁם גָּדוֹל מְאֹד, הַמִּפְקַחַת הִתְפַּעֲלָה מְאֹד מִבֵּית הַסֵּפֶר, אֲבָל ׳לְמַעֲשֶׂה׳ - מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַקִּירוֹת שֶׁל הַכִּתָּה מַכְרָח לִהְיוֹת עִם ״סֵדֶר״! לְכָל דָּבָר יֵשׁ אֶת הַזְּמַן שֶׁלּוֹ! וְכָךְ אֶפְשָׁר תָּמִיד לְהַשִּׂיג הַרְבֵּה דְּבָרִים...

אִם בְּמָקוֹם לַעֲשׂוֹת הַפְסָקָה בַּזְּמַן, מַתְחִילִים אוֹתָהּ כַּמָּה דַּקּוֹת לִפְנֵי הַזְּמַן, וְהִיא נִגְמֶרֶת רֶבַע שָׁעָה אַחַר הַזְּמַן - זֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי... **מַכְרָח לִהְיוֹת סֵדֶר נִפְלָא בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁל בֵּית־הַסֵּפֶר, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב!** וְזֶה בּוֹנֶה אֶת הַתַּלְמִידוֹת, כִּי כָּךְ הֵן יוֹדְעוֹת שֶׁלְּכָל דָּבָר יֵשׁ אֶת הַזְּמַן שֶׁלּוֹ... בְּרֹב מְקוֹמוֹת יֵשׁ צִלְצוּל הַמּוֹרֶה עַל זְמַן הַתְחָלַת הַהַפְסָקָה וְעַל זְמַן סוֹף הַהַפְסָקָה, וְהַמּוֹרָה צְרִיכָה לַעֲמֹד חָזָק עַל זֶה!

הַדָּבָר הֶכִי חָשׁוּב אַחֲרֵי הַחֲתֻנָּה

וְזֶה הַחִנּוּךְ שֶׁאֲנַחְנוּ מַכְנִיסִים בַּבָּנוֹת הַיְקָרוֹת; אִם הֵן יוֹדְעוֹת שֶׁיֵּשׁ ׳סֵדֶר׳ - כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּהֶן יִהְיוּ מְסֻדָּרִים! **אֶת הָעִנְיָן שֶׁל ׳סֵדֶר׳ צְרִיכִים לְכָל הַחַיִּים!** זוֹכִים לְהִתְחַתֵּן - מַכְרָחִים שֶׁיִּהְיֶה אֵיזֶה ׳סֵדֶר׳ בַּבַּיִת... ה״סֵּדֶר״ זֶה הַדָּבָר הֶכִי חָשׁוּב כְּשֶׁיֵּשׁ מִשְׁפָּחָה, וְהַכֹּל מְסֻדָּר עִם סֵדֶר נָכוֹן, וְיוֹדְעִים שֶׁעַכְשָׁו יֵשׁ אֶת הַזְּמַן שֶׁל הַלִּמּוּדִים, וְעַכְשָׁו הַזְּמַן שֶׁל הָאֹכֶל, וְעַכְשָׁו הַזְּמַן שֶׁל שֵׁינָה; **מַכְרָח לִהְיוֹת סֵדֶר מְדֻיָּיק לְכָל דָּבָר!**

אַהֲבָה וְאַחְדוּת!

וְעַל־כֵּן, מְחַנְּכוֹת יְקָרוֹת, הִנֵּה הִתְחַלְנוּ בָּרוּךְ הַשֵּׁם אֶת הַזְּמַן הֶחָדָשׁ, וְהַשָּׁבוּעַ הַזֶּה יֵשׁ לָנוּ אֶת פָּרָשִׁיּוֹת ׳אַחֲרֵי מוֹת קְדֹשִׁים׳, וּבְפָרָשַׁת קְדֹשִׁים מוּבָאוֹת כָּל הַמִּצְוֹוֹת שֶׁל ׳בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ׳ - ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״, וַעֲלֵיכֶן לְהַכְנִיס אֶת הַדָּבָר הַזֶּה בְּתוֹךְ הַבָּנוֹת - עִנְיָן שֶׁל אַהֲבָה וְאַחְדוּת!

אִם יֵשׁ אֵיזוֹ מְרִיבָה אוֹ סִכְסוּךְ, צְרִיכִים לְטַפֵּל בָּזֶה, וּמְטַפְּלִים בָּזֶה

בְּדֶרֶךְ נֹעַם, וְלֹא חַס וְשָׁלוֹם בְּדֶרֶךְ שֶׁל עֲצַבִּים וְתוֹקְפָנוּת, אֶלָּא בְּדֶרֶךְ נֹעַם, לְהַסְבִּיר מַה זֶּה "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ"!

תְּפִלָּה וְתִקּוּן הַכְּלָלִי

וְכֵן לְחַזֵּק אֶת הַבָּנוֹת עַל הָעִנְיָן שֶׁל תְּפִלָּה, וּלְחַדֵּשׁ אוֹתָן בִּתְפִלָּה! מְחַנְּכוֹת יְקָרוֹת - הֵן בְּבֵית־הַסֵּפֶר הַיְסוֹדִי, וְהֵן בַּגַּנִּים (אֵצֶל הַמְטַפְּלוֹת זֶה לֹא שַׁיָּךְ, כַּמּוּבָן), רְאֶינָה לוֹמַר **תִּקּוּן־הַכְּלָלִי עִם הַבָּנוֹת כָּל יוֹם!** אֲצֻלֵּנוּ זֶה הָיָה חֹק בַּל יַעֲבוֹר - שֶׁהַבָּנוֹת אָמְרוּ תִּקּוּן־הַכְּלָלִי, וְהָיוּ בָּנוֹת שֶׁיָּדְעוּ אֶת זֶה בַּעַל־פֶּה עִם נִגּוּן... **צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ אֶת זֶה בְּכָל הַכִּתּוֹת, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל** - שֶׁחֵלֶק מֵהַתְּפִלָּה יִהְיֶה עִם תִּקּוּן־הַכְּלָלִי!

וְגַם זֶה - שֶׁיִּהְיֶה כְּפִי 'סֵדֶר', אוֹ לִפְנֵי הַתְּפִלָּה אוֹ אַחַר הַתְּפִלָּה, הָעִקָּר שֶׁזֶּה חֵלֶק מֵהַלִּמּוּדִים וְהַסֵּדֶר שֶׁל בֵּית־הַסֵּפֶר - תִּקּוּן־הַכְּלָלִי לַבָּנוֹת, **בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל! נְחַדֵּשׁ אֶת זֶה מֵחָדָשׁ!**

יֵשׁ זְמַן לָאֹכֶל!

כְּמוֹ־כֵן רְאֶינָה שֶׁהַבָּנוֹת תֹּאכַלְנָה פַּת־שַׁחֲרִית בַּאֲרוּחַת בֹּקֶר; הַיַּלְדָּה 'בְּרִחָה' מֵהַבַּיִת, וְהִיא רְעֵבָה... וְצָרִיךְ לִהְיוֹת זְמַן לָזֶה - אוֹ לִפְנֵי הַתְּפִלָּה אוֹ אַחַר הַתְּפִלָּה, שֶׁיִּהְיֶה לָזֶה "סֵדֶר"! **שֶׁהַבָּנוֹת תֵּדַעְנָה שֶׁיֵּשׁ זְמַן לָאֹכֶל!**

אִי־אֶפְשָׁר לִסְמֹךְ עַל מַה שֶּׁרוֹאִים בַּבַּיִת!

וְיַחַד עִם זֶה - לִשְׁמֹר וּלְהַשְׁגִּיחַ שֶׁהֵן נוֹטְלוֹת יָדַיִם כַּהֲלָכָה, וּמְבָרְכוֹת "עַל נְטִילַת יָדַיִם", וּמְבָרְכוֹת בִּרְכַּת "הַמּוֹצִיא", וְאַחַר־כָּךְ "בִּרְכַּת הַמָּזוֹן", זֶה חִנּוּךְ שֶׁיִּשְׁאֵר אֶצְלָן לְכָל הַחַיִּים!

אִי־אֶפְשָׁר לִסְמֹךְ עַל מַה שֶּׁרוֹאִים בַּבַּיִת! כִּי בַּבַּיִת לֹא כָּל־כָּךְ הַכֹּל מְסֻדָּר מַסְפִּיק שֶׁיְּכוֹלִים לְדַקְדֵּק עַל זֶה, אֲבָל זֶה הַחִנּוּךְ שֶׁהֵן מְקַבְּלוֹת בְּבֵית־הַסֵּפֶר... הָאֹכֶל - זֶה לֹא סְתָם "אֹכֶל גַּשְׁמִי", הָאֹכֶל מַגִּיעַ יַחַד עִם נְטִילַת יָדַיִם וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן בְּנִגּוּן וּבְשִׂמְחָה; זֶה חִנּוּךְ שֶׁיִּשָּׁאֵר אֶצְלָן **עַל כָּל הַחַיִּים!**

הֶעָתִיד הַמָּתוֹק

וּזְכֹרְנָה תָּמִיד, מְחַנְּכוֹת וְגַנָּנוֹת וּמְטַפְּלוֹת יְקָרוֹת, שֶׁבְּיָדְכֶן הֶעָתִיד הַמָּתוֹק שֶׁל הַבָּנוֹת הָאֵלּוּ! וּכְפִי הַכֹּחוֹת שֶׁתַּשְׁקִיעוּ עַכְשָׁו בַּבָּנוֹת הַיְקָרוֹת - הֵן אַף־פַּעַם בַּחַיִּים לֹא יִשְׁכְּחוּ מַה שֶּׁקִּבְּלוּ! **בַּת שֶׁקִּבְּלָה אַהֲבָה וּתְשׁוּמֶת־לֵב וְעִדּוּד מֵאֵיזוֹ מוֹרָה, גַּנֶּנֶת אוֹ מְטַפֶּלֶת, הִיא זוֹכֶרֶת אֶת זֶה!** זוֹ הַזְּכוּת הַגְּדוֹלָה שֶׁלָּכֶן!

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָכֶן הַצְלָחָה מְרֻבָּה בְּכָל עֲבוֹדַתְכֶן בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם, וְנִזְכֶּה לִרְוֹוֹת רֹב נַחַת דְּקֻדְשָׁה מִכָּל הַבָּנוֹת, וְנִזְכֶּה שֶׁבִּזְכוּת זֶה כָּל עַם־יִשְׂרָאֵל יִזְכּוּ לִרְאוֹת אֶת הָאוֹר הַגָּדוֹל שֶׁל הַשְׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְקָרוֹב יַגִּיעַ מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ!

